

LÄRARSTUDENTER I JAPAN

Hajimemashite Minna-san!

För lite mer än ett år sedan satt vi och funderade på om vi inte skulle ta studieuppehåll, resa lite och se världen. Men samtidigt kände vi att vi ville avsluta studierna för att kunna gå vidare med våra liv. Så vi tänkte; Kan man inte resa och studera samtidigt? Så föddes vår idé att resa till Japan för att där skriva vårt examensarbete.

Den tredje november gav vi oss iväg och den fjärde kom vi fram till tjugo graders värme och strålande sol. När vi, efter viss förvirring, hittat fram till hållplatsen vid universitetet blev vi mötta av två japanska studenter. De kom att bli våra vägvisare och närmaste japanska bekanta under vistelsen. De var mycket hjälpsamma. Faktum var att vi, under den första tiden vi var där, blev planerade åt, runtskjutsade och hade personer som ständigt följde med oss och vakade över vad vi gjorde. Något som stundtals kunde kännas en aning överbeskyddande för två 24-åringar från ett så individualistiskt land som Sverige. Men allt japanerna gör är i avsikt att vara vänliga och tillmötesgående.

Under vår resa träffade vi aldrig på en otrevlig japan. Underliga japaner träffade vi lite nu och då, men ingen som vi inte kunde tala med. Så om ni reser dit och finner dem överväldigande så le och buga tills deras första oro att ni ska tappa bort er har dämpats. Sedan kan ni le och buga lite till bara för säkerhets skull. Chansen är att ni ändå kommer att framstå som smått opppfosttrade i deras ögon hur artiga ni än försöker vara.

Under en av våra första utflykter tog vår handledare och hennes studenter med oss till ett av de många tempel som finns spridda i otroliga mängder över hela Japan, även mitt inne i storstäderna. På bilden (th) ser ni oss, vår handledare och hennes studenter. Naturligtvis fann vi denna första tempelvistelse otroligt spännande men allteftersom vi såg tempel lite här och var avtog vår fascination. Vi stötte till och med på ett inne i Tokyo Tower.

Vad gäller språket kan man inte förvänta sig att gemene man ska förstå engelska. Om ni kan en del japanska är det till stor hjälp när ni, vilket ni antagligen kommer att göra, går vilse eller behöver hjälp med något. Det kan dock vara bra att veta att vissa saker säger japanerna mest på automatik och att man som kund eller gäst inte förväntas svara. Ett sånt exempel är då ni betalar för en vara. De kommer då att säga en väldigt lång radda med ord som lite grovt översatt är något liknande detta;

- Tack för att ni har handlat här hos oss idag. Det blir X yen, tack. Jag har nu tagit emot X mycket pengar av er. Här har ni nu X mycket pengar tillbaka i växel. Tack så mycket. Ha en bra dag och adjö.

Alternativt;

Ja vi tar kort här. Hur vill ni betala? Med en eller flera delbetalningar? (Här kommer de att hejda sig. Ni kan då antingen räcka upp ett finger eller säga "Ichi" för att visa att ni vill betala allt på en gång.) Tack så mycket. Varan kostar X yen. Här har ni ert kort var så god. Tack så mycket för att ni har handlat här hos oss idag. Ha en bra dag och adjö.

Nicka och le. Det räcker oftast som svar. Det kan även hända att de bär era varor ut ur affären och följer er ut. Det betyder inte, som man kan få för sig, att ni blir utkastade (vi var rätt upprörda den första gången det hände). Det är helt enkelt ännu en artighetsdetalj som ni kommer att stöta på i lite finare affärer. Men som sagt är det nästan nödvändigt att lära sig lite japanska om man ska kunna beställa något mer avancerat än kaffe på ett kafé.

Det var bra att vi blev uppmärksammade på att den talade engelskan i landet inte alltid var så bra, även bland de högt studerade. Därför delade vi ut en kort enkät innan vi genomförde våra intervjuer. Detta var vår räddning. Att kommunicera på ett språk man inte behärskar är alltid stressande och det resultat man får är kanske inte beroende på den intervjuades verkliga tankar och åsikter utan beror helt enkelt på en oförmåga att till fullo förklara. En detalj man kan ha i åtanke då man genomför en undersökning i ett nytt land. Det kan också vara bra att se om det i landet förs en diskussion eller finns

en medvetenhet om ämnet man avser att undersöka. Om undersökningsgruppen inte tidigare har tänkt på ämnet kanske de får svårt att greppa eller förklara nya tankar och tendenser.

När vi kom tillbaka till Sverige var det inte mycket tid kvar av terminen för att sammanställa vårt examensarbete. Var beredda på att arbeta dagarna i ända om ni reser stora delar av kursen. För även om man har som mål att skriva på själva

resan är det svårt att ta sig tid till något sådant. Och visst är det lite bortkastat när man nu ändå är ute och reser. Det gäller att ha självdisciplin när man kommer hem. Mörkret och kylan hjälper till att hålla en inomhus också.

Om ni är intresserade av att ge er iväg ut i världen hör er för vad det finns för kontakter genom universitetet. International Office är inte alltid den bästa källan för sådana kontakter. Vår egen kontakt hittade vi genom en lärare som hade en lärarbekant i Japan. Därav fick vi möjlighet att resa till denna lärares universitet och stanna där. Letar man så finner man. Ge inte upp om ni inte hittar en möjlighet att åka på en gång. Text & Foto: Rebekka Offermans & Stina Johansson

